

Czas na spokojne negocjacje z bankiem

ZIEMSKI &
PARTNERS

Uwzględniając ostrożne prognozy analityków finansowych dotyczące stabilizacji relacji pomiędzy wartością złotego oraz kursem walut, rozważyć należy zasadność prowadzenia dalszych rozmów z bankami w sprawie spłaty zobowiązań wynikających z umów opcji.

Choć sytuacja na rynku walutowym zdaje się ulegać pewnej stabilizacji, położenie wielu przedsiębiorców w związku z zawartymi z bankami umowami opcji nadal jest nie do pozazdroszczenia. W szczególności dotyczy to spółek, które będąc eksporterami, poprzez zawieranie opcji walutowych zmierzały do zabezpieczenia swoich kontraktów handlowych przed ryzykiem walutowym. W dalszym ciągu nie weszła w życie ustawa o zapobieżeniu skutkom społeczno-gospodarczym związanym z wprowadzeniem do obrotu gospodarczego niektórych złożonych instrumentów pochodnych, która mogłaby przyznać przedsiębiorcom prawo renegocjacji umowy opcji, zagwarantować możliwość odstąpienia od umowy bądź jej unieważnienia lub dopuścić możliwość składania w tym zakresie pozwów zbiorowych.

Wydaje się jednak, że ze względu na stabilizację na rynku walutowym przedsiębiorcy powinni rozważyć możliwość rozpoczęcia lub kontynuacji negocjacji z bankami. Celem tych rozmów byłoby zawarcie ugody, która mogłaby doprowadzić nawet do umorzenia części zobowiązań, powiązanej z karencją spłaty pozostałej ich części.

Ostateczny wynik negocjacji zależeć będzie od wielu czynników, takich jak: kondycja finansowa oraz perspektywy rozwoju przedsiębiorcy, poziom biznesowej relacji przedsiębiorcy z bankiem, czy też wysokość zobowiązań opcyjnych wobec banku. Paradoksalnie, im wyższe zobowiązanie opcyjne przedsiębiorcy wobec banku, a tym samym większe prawdopodobieństwo upadłości zadłużonego przedsiębiorcy, tym większe szanse na ewentualne ustępstwa banku zmierzające do redukcji zobowiązań opcyjnych. Wynika to przede wszystkim z faktu, że bank może ponieść niepomierne większe straty, w sytuacji gdy zadłużony przedsiębiorca będzie zmuszony ogłosić upadłość.

Wynik negocjacji z bankiem zależy także od umiejętnego prowadzenia rozmów z przedstawicielami banku, a także od treści umowy opcji. Z uwagi na fakt, że przedsiębiorcy w sporach z bankami nie zajmują tak korzystnej pozycji jak konsumenci, wskazane jest wsparcie prawne podczas prowadzenia negocjacji w celu wykazania potencjalnych słabych stron umowy opcji lub błędów banku popełnionych podczas zawierania umowy. Aby wykazać powyższe, niezbędna jest jednakże wcześniejsza dokładna analiza postanowień konkretnej umowy opcji jak również okoliczności towarzyszących zawarciu takiej umowy.

O ile powoływanie się przez przedsiębiorców na nadzwyczajną zmianę sytuacji, wyzysk, wprowadzenie kontrahenta banku w błąd albo stosowanie przez bank podstępny przy zawieraniu umowy opcji może okazać się słabą podstawą do renegocjacji postanowień umowy opcji czy też stwierdzenia

nieważności takiej umowy, o tyle należy jednoznacznie wskazać, że banki często nie dopełniają wszystkich wymogów formalnych, jakie wiążą się z oferowanymi przez nie instrumentami finansowymi. Tytułem przykładu można wskazać, że nierzadko przy zawieraniu umów z przedsiębiorcami banki nie są prawidłowo reprezentowane.

Banki jako instytucje finansowe mają obowiązek zapewnić swoim kontrahentom wiedzę na temat ryzyka towarzyszącemu danej inwestycji. Instrumenty finansowe powinny być skonstruowane w taki sposób, aby kontrahenci banku mieli świadomość ryzyka związanego z określonym rodzajem oferowanego przez bank instrumentu. Ponadto banki powinny uwzględnić doświadczenie swoich kontrahentów w inwestowaniu, ich wiedzę na temat instrumentów finansowych, a w konsekwencji powinny rozstrzygnąć, czy proponowany kontrahentowi instrument finansowy jest dla niego odpowiedni.

Coraz częściej wskazuje się również na możliwość uznania działań banku towarzyszących zawieraniu umowy opcji za czyn nieuczciwej konkurencji, który zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy w wyniku zatajenia przez bank ryzyka związanego z korzystaniem z instrumentu finansowego, jakim są opcje walutowe. Wykazanie zaistnienia czynu nieuczciwej konkurencji uzależnione byłoby od stwierdzenia, że bank nie dopełnił obowiązków związanych ze zbadaniem ryzyka, jego oceną, oraz poinformowaniem kontrahenta o stwierdzonym ryzyku. W razie wykazania zaistnienia czynu nieuczciwej konkurencji, kontrahent banku miałby do dyspozycji szeroki wachlarz roszczeń wobec banku, tak o charakterze pieniężnym, jaki i niepieniężnym, w tym w szczególności mógłby domagać się naprawienia wyrządzonej szkody lub wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści.

Dr Krystian Ziemski & Partners Kancelaria Prawna sp. k. z siedzibą w Poznaniu służy Państwu pełną pomocą w zakresie obsługi prawnej związanej z analizą treści umowy opcji, jak również w zakresie prowadzenia negocjacji z bankiem, czy też ewentualnego sporu sądowego dotyczącego skuteczności umowy opcji.

Pracownicy Kancelarii pozostają również do Państwa dyspozycji w przypadku konieczności wyjaśnienia wszelkich wątpliwości prawnych związanych z umowami opcji.

W razie ewentualnych pytań prosimy o kontakt z Maciejem Włodarczykiem.

maciej.wlodarczyk@ziemski.com.pl

Dr Krystian Ziemski & Partners Kancelaria
Prawna sp. k.
ul. Józefa Strusia 10, 60 –711 Poznań
tel. 061 866 2628, fax. 061 865 8256
www.ziemski.com.pl